

Irányítás: kinek mi a feladata?

Az **ECOFIN Tanács**: Tagjai a tagállamok gazdasági és pénzügyminiszterei, akik összehangolják a gazdaságpolitikai döntéseket, és döntéseket hoznak a stabilitási és növekedési paktum működését és a Szerződés alkalmazását érintő kérdésekben. Az euróövezet tagállamai, az EKB és a Bizottság együtt alkotják az eurócsoportot.

Az **Európai Központi Bank (EKB)** és a **Központi Bankok Európai Rendszere (KBER)**: A pénzügyi politikát, azaz a pénzkínálat szabályozását az EKB és a KBER központi bankjai független módon folytatják.

Az **Európai Bizottság**: Az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága (DG ECFIN) nyomon követi a gazdasági helyzetet és a stabilitási és növekedési paktum megvalósítását. A Bizottság javaslatokat is tesz a Tanácsnak arra vonatkozóan, hogy milyen kiigazító intézkedésekre van szükség.

Az **Európai Parlament**: Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Ügyek Bizottsága nyomon követi a monetáris politika és a stabilitási és növekedési paktum működését. A Parlament az EKB-val, valamint a Bizottsággal egyeztetve ajánlásokat tesz a szükségesnek ítélt intézkedésekről.

További tájékoztatás

Az euróról

www.ec.europa.eu/euro

Az euró szlovákiai bevezetéséről

www.euromena.sk

Az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságáról

www.ec.europa.eu/economy_finance

Az Európai Bizottságról

www.ec.europa.eu

Az Európai Központi Bankról (EKB)

www.ecb.eu

Gazdasági
és Pénzügyi
Főigazgatóság

© Európai Közösségek, 2008

Európai
Bizottság

KC-30-08-453-HU-D

Euró-kalauz

Egységes pénz

Végtelen lehetőség

Az euró-bankjegyek és érmék

Az euró készpénzként való bevezetésének előkészítése során, **2002. január 1-jéig** – a bevezetés napjáig – mintegy 14 milliárd darab euró-bankjegyet nyomtattak, 633 milliárd € értékben, és 52 milliárd darab euró-érmét vertek, amihez 250.000 tonna fémeket használtak föl.

Az euró-bankjegyek mindenütt azonos kivitelűek. Az euró-érmék az egyik oldalukon egységes megjelenésűek, míg a másik oldalukon a kiadó országra jellemző minta látható.

Az euró-bankjegyek különböző mérete és egymástól elütő színe a gyengénlátókat hivatott segíteni az egyes címletek felismerésében. Az egyes címleteken megjelenő dombornyomás szintén más és más, hogy tapintással is meg lehessen azokat különböztetni egymástól.

Az Unió bővítésére való tekintettel megváltoztatták a pénzérmék közös rajzolatát. Az új rajzolatot fokozatosan vezetik be: először az euróövezethez újonnan csatlakozó országok érméin szerepel majd.

Az euróövezet ma és holnap

- Az euróövezet, Szlovákia 2009. január 1-jén csatlakozik
- EU-tagállamok, amelyek éltek a kimaradás lehetőségével (opt-out)
- Azok az EU-tagállamok, amelyek még nem vezették be az eurót

1

Mi az az euró?

Az euró az euróövezet tagállamainak közös pénzneme, ezekben az államokban egységes fizetőeszköz van érvényben. Míg az Európai Unió (EU) egésze egységes piacot alkot, az Uniónak csak egy részében, az euróövezetben van egységes valuta.

Az euró bevezetése 1999. január 1-jén jelentős lépés volt az Európai Unió létrehozásának folyamatában. Ez volt egyúttal a folyamat egyik leglátványosabb sikere is: az euróövezet

Az Európai Unió az 1980-as évektől kezdve folyamatosan alakította ki az egységes piacot. Az egységes piacon belül az áruk, a személyek, a szolgáltatások, és a tőke szabadon mozoghat. Így például egy belga fogyasztó hazaviheti a Németországban megvásárolt DVD-lejátszóját. A pénzügyi korlátok megszüntetésével az euró az egységes piac előnyeit még könnyebben elérhetővé teszi.

2

Miért van szükség az euróra?

A gazdasági egyensúly érdekében, és mert az egységes piacon az egységes valutával hatékonyabban lehet kereskedni, mint sok valutával sok piacon. Csökkennek a vásárlók és a vállalkozások költségei, és növekszik a beruházási kedv.

Az 1970-es évektől kezdve az EU tagállamai többször próbálkoztak az egységes valuta bevezetésével, de a kísérletek gazdasági és pénzügyi nehézségek miatt meghiúsultak. Végül az 1980-as évek második felének stabil valutaárfolyamai lendületet adtak az egységes valuta bevezetését megcélzó 1989-es Delors-Tervnek. Ez vezetett el az 1992-es Maastrichti Szerződéshez, amely lefektette a gazdasági konvergencia szabályait és meghatározta a konvergenciához szükséges lépéseket. Ezt követően kerülhetett sor az euró bevezetésre 1999-ben számlapénzként, majd három évre rá, 2002-ben készpénzként, bankjegyek és érmék formájában.

3

Hogyan született meg az euró?

Az 1957-ben aláírt alapító okirat, a Római Szerződés szorosabb gazdaságpolitikai együttműködésre ösztönözte a tagállamokat. Azóta azon dolgoznak, hogy integrálják gazdaságukat, megnyissák egymás felé piacaikát, valamint hogy stabilizálják pénznemeik egymáshoz viszonyított árfolyamát. Az 1970-es évekre már teret nyert az egységes valuta gondolata is.

4

Mely tagállamok vezették már be az eurót, és melyek nem?

1999-ben tizenegy tagállam vezette be az eurót (lásd a térképet), Görögország 2001-ben, Szlovénia 2007-ben, Ciprus és Málta pedig 2008-ban csatlakozott hozzájuk. Ezek az országok alkotják az euróövezetet. Más tagállamok egyelőre nem kívántak csatlakozni, vagy a csatlakozásra készülnek.

A gazdaságpolitikának három eleme van: a monetáris vagy pénzügyi politika, amely az árak stabilitását biztosítja; a fiskális vagy költségvetési politika, amely az állam bevételeit és kiadásait szabályozza; és végül azok az intézkedések, amelyek a piacok, így például az áru-, a munka- és a tőkepiac működéséhez kapcsolódnak. Az euróövezetben a független EKB dönt az egységes monetáris politikáról, és ezzel biztosítja az árak stabilitását. A tagállamok saját gazdaságpolitikát folytatnak, és az EU-ról szóló szerződésben, valamint a stabilitási és növekedési paktumban lefektetett szabályok szerint döntenek saját adóikról és kiadásairól. Ezek a szabályok határt szabnak a költségvetési hiánynak és az államadósságnak, hogy ez által biztosítsák az államháztartás egyensúlyát. A tagállamok együttműködnek a növekedési és munkahelyteremtési kezdeményezés keretében is. A Miniszterek Tanácsa és a Bizottság folyamatosan ellenőrzi a tagállamok intézkedéseit és teljesítményét, valamint a Szerződés és a stabilitási és növekedési paktum előírásainak betartását.

6

Melyek az euró előnyei?

Stabil árak, alacsony kamatszint, az átváltási árfolyamok ingadozásának felszámolása, a fenntartható államháztartás, valamint az egységes piac nyújtotta előnyök együttesen a legmegfelelőbb körülményeket biztosítják a gazdasági növekedés, a hosszú távú befektetések és a magasabb szintű foglalkoztatás számára Európában.

Minden tagállam elkötelezte magát az euró bevezetése mellett, kivéve a kimaradási lehetőséggel (opt-out) élő Egyesült Királyságot és Dániát, de ha úgy kívánják, ezek az országok is tagjai lehetnek az euróövezetnek. Az Egyesült Királyság kivételével minden tagállam köteles elérni a jogi és gazdasági konvergenciát, és meg kell felelniük az államháztartási hiányra, az államadósságra, az inflációra és a kamatokra, valamint az árfolyamstabilitásra vonatkozó belépési kritériumoknak. Azok az új tagállamok, amelyek 2004-ben és 2007-ben csatlakoztak az Unióhoz, folyamatosan haladnak az euró bevezetése felé: Szlovénia, Ciprus és Málta már bevezette a közös pénzt, a többi tagállam pedig várhatóan a következő néhány éven belül válik taggá. Az euróövezetben ma több mint 320 millió ember él, ami az EU lakosságának kétharmada. Ha a kimaradási lehetőséggel nem rendelkező valamennyi tagállam csatlakozik az övezetnek, ez a szám meghaladja majd a 430 milliót.

5

Hogyan működik az euró?

A független Európai Központi Bankon, az EKB-n keresztül, amely egységes monetáris politikát folytat, valamint a tagállamok szorosan összehangolt gazdaságpolitikai döntésein keresztül a Szerződés és a stabilitási és növekedési paktum keretén belül.

Az egységes valuta a vállalkozások és a fogyasztók számára egyaránt olcsóbbá és egyszerűbbé teszi a határokon átvélt kereskedelmet és utazást áltál, hogy felszámolja az árfolyamszint-változás okozta kockázatot és a valutaváltás költségeit. Az árak átláthatósága az egységes piacon belül lehetőséget ad azok egyszerű összehasonlítására, növeli a versenyt, és így az árak csökkenéséhez vezet. A gazdasági- és árstabilitás csökkenti a bizonytalanságot, és lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy hosszú távon tervezzenek, ami kedvez a beruházási kedvnek és az új munkahelyek teremtésének. Mérete és gazdagsága megvédi az övezetet a külső megrázkódtatásoktól, az eurót pedig az amerikai dollárhoz hasonlóan vonzó nemzetközi valutává teszi a nemzetközi kereskedelem és a hitelpiacokon éppúgy, mint tartalékvalutaként.